

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 30. září 2021

Soudní jednání on-line

Zatímco distanční výuka mnoho příznivců nezískala, distanční soudnictví se zdá být správnou cestou do budoucna. Zavedení on-line formy soudních jednání v širším rozsahu povede k vyšší efektivitě justice, tedy rychlosti i hospodárnosti soudního řízení

Devatenácté stanovisko názorové platformy Rozumné právo reflektuje zkušenosti jejích členů s konáním on-line soudních jednání v době koronavirové pandemie a poukazuje na výhody tohoto řešení, zejména v oblasti občanského soudního řízení a správního soudnictví.

„V současné době se on-line formy soudního jednání využívá v rostoucí, byť stále ještě poměrně omezené míře v rámci civilního řízení. Podmínkou je výslovný souhlas všech účastníků daného řízení, což by nemělo být cílovým stavem. Pokud bude k dispozici dobrá procesní úprava a zabezpečeno kvalitní technické řešení, není podmínka souhlasu všech účastníků řízení do budoucna nezbytná,“ vyjádřila názor členů platformy Rozumné právo advokátka Petra Nováková.

Ministerstvo spravedlnosti České republiky v současné době připravuje jak provizorní, tak dlouhodobé legislativní řešení možného vedení soudních jednání v on-line prostředí bez nutnosti osobní přítomnosti účastníků v soudní síni. Přitom musí brát v potaz i limity on-line jednání, a to jak z hlediska technických možností, tak z hlediska nevhodnosti pro určité typy řízení, důkazní prostředky či jiné specifické okolnosti. Například při výslechu svědka on-line bez současné osobní přítomnosti soudního úředníka by mohla být ohrožena věrohodnost důkazu, ať již z důvodu možného nátlaku nebo naopak možnosti ovlivnit obsah svědecké výpovědi prostřednictvím nápovědy ze strany třetí osoby.

I přes naznačená omezení, členové platformy podporují formu vedení soudních jednání on-line všude tam, kde to bude vhodné a účelné. „Pouze v některých specifických agendách, jako jsou např. některé agendy práva rodinného, péče o nezletilé nebo trestní řízení proti mladistvému, pravděpodobně nebude on-line jednání nikdy hrát dominantní roli. Oproti tomu v některých jiných, typicky ve sporech z obchodního styku, sporech o práva duševního vlastnictví či sporech v oblasti dopravy atd., lze očekávat, že se jejich on-line projednání stane časem výchozím přístupem

k jejich řešení,“ vysvětlil vizi on-line soudnictví sdílenou členy Rozumného práva advokát Václav Bílý.

Úkolem připravovaného legislativního řešení je tedy nastavení zákonných předpokladů pro vedení soudních jednání on-line, včetně stanovení požadavků na identifikaci účastníků, řešení rizika ovlivňování vyjadřování účastníků, úprava protokolace průběhu jednání, provádění důkazů, vyhlašování rozhodnutí, zajištění možnosti účasti veřejnosti a řešení případného výpadku spojení. Takto nastavená pravidla by měla umožnit soudům uskutečňovat ústní jednání on-line na základě vlastního uvážení, aniž by k tomu bylo zapotřebí výslovného souhlasu všech účastníků řízení. Pokud se však bude účastník řízení chtít účastnit osobně, musí mu to být umožněno.

Kontakt pro média:

Klára Donathová, tajemnik@rozumnepravo.cz

Názorová platforma Rozumné právo je nezávislá expertní skupina právníků působících v nejrůznějších oborech práva v praxi i v akademii. Jejím cílem je poskytnout vládě, parlamentu a dalším veřejným institucím odbornou opozici návrhů zákonů a dalších regulačních opatření a zároveň sloužit jako rezervoár podnětů pro jejich racionální implementaci v tuzemských podmínkách. Platforma Rozumné právo není spojena s žádnou politickou stranou nebo hnutím, obchodní společností nebo jinou institucí a všichni její členové vykonávají svou činnost bez nároku na honorář nebo jinou odměnu. Stanoviska publikovaná na platformě Rozumné právo nejsou stanovisky organizací, v nichž členové názorové platformy působí.